

i Danmark benytter, og de Manufakturvarer, som de velhavende, navnlig den rigeste Klasse i Landet, benytter. Der er den Forskel, at Tolden paa de formuendes Manufakturvarer er langt ringere end Tolden paa den jævne Klasses Manufakturvarer; i Forhold til Varernes Verdi betaler den jævne Klasse langt mere i Manufaktur-told end den velhavende Klasse. Det vilde være en demokratisk Reform at ophæve Tolden paa Manufakturvarer. — Men lad os nu se bort fra det, lad os hellere se paa Vandbruget. Jeg holder nu ikke af at tale om Smaaafolk. Den Gang vi talte om Alderdomsforjærgelse og om Fattigloven, var det navnlig Smaaafolk, som vi skulde tale om, da gjaldt det om deres Vel og ikke om andres, skønt der ogsaa er taget væsentligt Hensyn til Sognekommunerne, for at ogsaa de kunne faa nogen Skattelettelse, men det var dog væsentligst de fattiges Interesse, der var under Omtale. Her under Told sagen drejer det sig imidlertid om hele den almindelige Befolknings Interesser, det er ikke Smaaafolks Sag alene, vi tale om. Det kan ikke anføres som Argument her, at Smaaafolk ville tjene 6 à 10 Kr. aarlig; det er ikke Grunden til, at Sukkertolden pantes ophævet; det er ikke alene de 6 à 10 Kr., eller som den ærede Ordfører sagde, de 7 Kr. om Aaret, som de fattige ville faa, der er Tale om, men det er hele den almindelige Befolknings Interesse, der er Tale om. Og der skal jeg da først nævne Vandbrugets Interesse, som spiller en stor Rolle i Folks Dine. Hele Toldbestatningen er jo indrettet paa at ramme Vandbruget og Arbejderne, de to Klasser, der udrede hele Toldbestatningen eller den aldeles overvejende Del deraf. Ja, man kan sige, at de udrede det hele, for saa vidt som Kjøbstadsbefolkningen direkte eller indirekte faar Erstatning for det, den udreder, gennem Beskyttelsen, men i alt Fald den overvejende Del af Toldbestatningen falder paa Vandbruget og Arbejderne. Lad os nu høre, hvorledes Vandbruget bliver behandlet, og hvilke Toldletterer det har Krav paa. Hvis man sagde til en Gaardmand: Du skal bygge Dig et Hus, men paa Grund af Tømmer- og Særtolden bliver det nogle hundrede eller maasse et tusinde Kroner dyrere, end det vilde være blevet uden denne Told, vilde han saa ikke betragte det som en Uretfærdighed? Af denne Told faar atter Staten kun en ringe Del, om den faar Halvdelen, er det højt regnet, men en meget stor Del deraf er Beskyttelse, om hvilken jeg ikke tør sige, at den gaar i nogens Romme, jeg tror, den smelter og svinder hen. Det er netop det sørgelige

ved Beskyttelsen, at en hel Del af den smelter og svinder hen, uden at den kommer nogen til gode, og jeg siger, at Beskyttelsen her fordyrer Livet med 50 Kroner om Aaret for enhver, med langt mere end der hidtil er anvendt paa Kjøbenhavns Befæstning, og alle de militære Foranstaltninger, som der er talt saa meget om rundt om paa Balgnøderne. Hvad Beskyttelsen fordyrer Livet med, gøre de færreste sig nogen Forestilling om. At indskrænke den, men ingenlunde ophæve den. — der er saa mange Interesser knyttede dertil, som til en vis Grad have Krav paa at blive respekterede, fordi de ere bestaaende Forhold — men at faa den indskrænket og reguleret paa en fornuftig Maade, saaledes at det værste skæres bort, og saaledes, at der finder en rimelig Nedsættelse Sted for den store Industri, det har stadig været en af Folketingsets Hovedopgaver gennem Toldreformen. Men det Naar det ærede Folketing en Streg over; ja, det gaar endogsaa til at indføre en ny Beskyttelse, hvor vi ikke hidtil have haft en saadan. Det holder sin Haand over en af de mest beskyttede Industrier, Raffinaderierne; det vil give Raffinaderierne en ny Beskyttelse, saaledes som jeg nærmere har paavist i min Betænkning, idet det ved at forandre Forholdet mellem Toldsatserne for Positionerne 228 og 229 forøger Beskyttelsen med noget, som jeg ikke er i Stand til at udregne, fordi den paagældende Virksomhed ikke lader sig beregne forud, men dette vil aldeles afgjort komme Raffinaderierne til gode og ikke andre end selve Raffinaderierne, ikke Sukkerindustrien i Almindelighed, ikke Koesukkerfabrikationen, ikke Koesukkerdyrningen. Den Nedsættelse i Beskyttelsen, der foreslaas for Raffinaderierne, er i Flertallets Endringsforslag, der foreligger til Afstemning, højere end den var i det oprindelige Forslag. I det oprindelige Lovforslag var det kun 2½ Dros Beskyttelse, der blev tilbage pr. Pund, her er det 3 Dros Beskyttelse, der lades tilbage, saaledes at der ikke bliver mere end 1 Dros Nedsættelse af den nuværende Beskyttelse. Det er knap og nap, hvad man hidtil fra alle Sider har været enig om at burde gaa ned med. Men samtidig dermed giver man dem paa anden Maade indirekte Erstatning ved den Forandring i Forholdet mellem Positionerne, jeg nylig nævnte, og man giver det Selskab, der driver Raffinaderierne, en meget betydelig Erstatning i den nye Beskyttelse, man foreslaar indført for Koesukkerindustrien. Men dette Punkt gled den ærede Ordfører meget let over, og jeg fortæller ham ikke dert; han fandt det rigtigst, hen-